



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



ДУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ, ОПИТА НА БЪЛГАРИЯ

16 април 2019 г.

Център за развитие на
човешките ресурси

Илияна Танева,
инж. Емилияна Димитрова



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Основни политически документи:

- **Дуалното образование е приоритет в Правителствената програма 2017-2021**
- **Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение 2015-2020 - приета с Решение на МС на 22.10.2014 г.**
- **Закон за предучилищното и училищното образование- 10/2015 г., в сила от 01.08.2016 г.**
- **Закон за професионалното образование и обучение – посл. изм. и доп. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2018г.**
- **Наредба за изм. и доп. на НАРЕДБА № 1 от 2015 г. (Обн. ДВ, бр. 40 от 15.05.2018 г.) за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение)**
- **Кодекс на труда**



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Българо-швейцарска програма за сътрудничество 2015-2019 проект „Домино“

Цели:

- ❑ Въвеждане на принципите на дуалното образование в България
- ❑ Пилотно изграждане на основните елементи на дуалната система:
 - законови и подзаконови промени
 - изграждане на капацитет
 - изграждане на партньорства
 - разработване на нови учебни планове и програми
 - комуникация и информиране

- ❑ Пилотни професии:
 - „Машинен техник“, спец. „**Машини и системи с ЦПУ**“ – ПГ „Иван Хаджиенов“, гр. Казанлък и фирмите „М+Ц Хидравлик“, „Арсенал“ АД и „Гуала Клоужърс турс“, община Казанлък
 - „Техник-технолог в ХВП“, спец. „**Производство и преработка на мляко и млечни продукти**“ - ПГХВТ „Проф. д-р Г. Павлов“, гр. София и фирмите „Шрайбер фуудс“ и „Кодап“, гр. София



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



През учебната 2018/2019 г. - в проект ДОМИНО участват **1 134** ученици от **32** ПГ
и над **170** български и чуждестранни фирми-партньори:

Работодателите осигуряват:

- работни места за практическо обучение на учениците
- наставници – служители на фирмите
- заплащане на учениците за практическо обучение в реална работна среда

Министерството на образованието и науката :

- инициира промени в законодателството - изисквания към фирмите, обучение на наставници и др.
- осигурява теоретичното обучение на учениците
- организира разработването и утвърждаването на нова учебна документация



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Swiss-Bulgarian cooperation 2015-2017



● Domino cities



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Учебна година	Брой паралелки дуално обучение	Брой ученици дуално обучение
2016/2017	16,5	353
2017/2018	80	1752
2018/2019	177	3884



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Характеристики на дуалната форма на обучение в България:

- **Организира се за специалности от професии от СППОО въз основа на:**
 - **писмено заявено желание за участие в обучение чрез работа (дуална система на обучение) от страна на работодател/и пред директора на обучаваща институция (ПГ/ПК/ЦПО)**
 - **договор между обучаваща институция и работодателя/ите**
 - **трудов договор между работодател и ученик по чл. 230, ал. 1 от Кодекса на труда**



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Характеристики на дуалната форма на обучение в България 2

- Обучението се провежда по **варианти на типови учебни планове и учебни програми**, в съответствие с Рамкови програми, утвърдени от министъра на образованието и науката
- Обучението в реална работна среда за ученици се провежда по два и три дни в седмицата в XI и XII клас по учебни програми, разработени съвместно от училищата и бизнеса
- Графикът за разпределение на учебното време между училището и предприятието се разработва съвместно от работодателя/работодателите и от директора на ПГ
- Обучението завършва с държавен изпит за придобиване на професионална квалификация, провеждан по единна НИП, утвърдена в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Последни развития

- ❑ Разработване на учебна документация за нови специалности
- ❑ Популяризиране и разясняване на ползите от дуалното обучение за обучаваните и за фирмите
- ❑ Развитие на партньорства на регионално и местно ниво
- ❑ Ранно кариерно ориентиране в основното образование
- ❑ Проект на Наредба на МИ за информационната база данни на работодателите, които отговарят на изискванията за осъществяване на обучение чрез работа



Министерство на
образованието и
науката

Национална агенция
за професионално
образование и обучение



Последни развития - 2

- ❑ Програма за обучение на наставници за придобиване на основни педагогически и психологически знания и умения за работа с обучавани за осъществяване на обучение чрез работа
- ❑ Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на ПМС № 328 от 21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование



**Министерство на
образованието и
науката**

**Национална агенция
за професионално
образование и обучение**



**Министерство на образованието и науката
Дирекция професионално образование и обучение**

Национална агенция за професионално образование и обучение

po@mon.bg

Илияна Танева,

napoo@navet.government.bg

инж. Емилияна Димитрова